

SPIS TREŚCI.

Wprowadzenie.....	2
Rozdział I. <i>Nasciturus</i> – zagadnienia wstępne.....	9
I. Pojęcie <i>nasciturusa</i>	9
II. Pojęcie podmiotowości i zdolności w ujęciu cywilno-prawnym	10
III. Kilka uwag na tle art. 8 k.c.	16
IV. Ochrona zapewniona dziecku poczętemu w poszczególnych przepisach prawa cywilnego	19
1. Dziecko poczęte może być zarówno spadkobiercą jak i zapisobiercą – art. 927 § 2 k.c. i art. 972 k.c.	20
2. Możliwość uznania ojcostwa dziecka poczętego - art. 75 § 1 k.r.o. i art. 75 ¹ k.r.o.	21
3. Koszt utrzymania dziecka poczętego - art. 142 k.r.o.	22
4. <i>Curator ventris</i> - art. 182 k.r.o.	22
5. Roszczenie <i>nasciturusa</i> o naprawienie szkód doznanych przed urodzeniem - art. 446 ¹ k.c.	25
6. Roszczenia odszkodowawcze <i>nasciturusa</i> z art. 446 § 2-4 k.c. oraz art. 446 ² k.c.	30
7. Dopuszczalność dokonania darowizny na rzecz <i>nasciturusa</i>	33
V. Koncepcje wyjaśniające sytuację prawną <i>nasciturusa</i>	37
1. Dziecko jako część ciała matki (<i>pars viscerum matris</i>)	37
2. Dziecko poczęte uważa się za narodzone dla korzystnych dla niego skutków (<i>nasciturus pro iam nato habetur,</i> <i>quotiens de commodis eius agitur</i>)	38
3. <i>Nasciturusowi</i> przynależy zdolność prawna warunkowa	39
4. <i>Nasciturusowi</i> przysługuje ograniczona zdolność prawna w zakresie wyznaczonym przez przepisy szczególne	44
5. Dziecko poczęte <i>de lege lata</i> w ogóle nie posiada zdolności prawnej	45
6. Retroaktywna ochrona dziecka urodzonego	46
Rozdział II. Prawne aspekty rozwoju dziecka w fazie prenatalnej – na pograniczu prawa i medycyny	52
I. Wstęp	52

II.	Prenatalny rozwój dziecka w świetle medycyny	53
2.1.	Zagadnienia wstępne.....	53
2.2.	Pierwszy tydzień rozwoju – zapłodnienie i zaplemnienie	54
2.3.	Zapłodnienie poza ustrojem kobiety	55
2.4.	Metody wspomaganego rozrodu	58
2.5.	Bruzdkowanie	66
2.6.	Drugi i trzeci tydzień rozwoju	66
2.8.	Okres zarodkowy – od 4. do 8. tygodnia rozwoju	67
2.9.	Okres płodowy – od 9. do 38. tygodnia rozwoju	67
III.	Problemy prawne z ustaleniem statusu prawnego embrionu znajdującego się w fazie przedimplantacyjnej w kontekście medycyny	68
Rozdział III.	Embryon w standardach międzynarodowych oraz zagadnienia prawnoporównawcze	83
I.	Regulacje międzynarodowe	83
II.	Modele ustawodawstw w zakresie ochrony udzielanej embrionowi <i>in vitro</i>	89
III.	Model hiszpański	92
3.1.	Uwagi ogólne	92
3.2.	Ustawa 14/2006 z dnia 26 maja 2006 r. o technikach wspomaganego rozrodu	95
3.2.1.	Pojęcie „preembrionu”	95
3.2.2.	Klonowanie	97
3.2.3.	Techniki wspomaganego rozrodu – dopuszczalność i warunki zastosowania	99
3.2.4.	Pochodzenie dziecka urodzonego na skutek zastosowania technik wspomaganego rozrodu	103
3.2.5.	Zapłodnienie <i>post mortem</i>	109
3.2.6.	Macierzyństwo zastępcze	114
3.2.7.	Kriokonserwacja	115
3.2.8.	Diagnostyka preembrionów	116
3.2.9.	Inne postanowienia ustawy 14/2006	117
3.3.	Podmiotowość prawna embrionu	118
3.4.	Uwagi końcowe	125

Rozdział IV. Sytuacja cywilnoprawna embrionu

w świetle ustawy o leczeniu niepłodności	127
I. Wstęp	127
II. Najważniejsze pojęcia	129
III. Zamrażanie zarodków	132
IV. Liczba tworzonych embrionów	134
V. Zapłodnienie i implantacja zarodka <i>post mortem</i>	135
VI. Zakazy	143
VII. Warunki dopuszczalności implantacji zarodków oraz ograniczenia podmiotowe	144
VIII. Umowa o przechowywanie komórek rozrodczych lub zarodków	166
IX. Diagnostyka preimplantacyjna	168
X. Zbywanie i nabywanie komórek rozrodczych lub zarodków	168
XI. Warunki dopuszczalności pobierania komórek rozrodczych od dawcy w celu dawstwa partnerskiego	169
XII. Warunki dopuszczalności pobierania komórek rozrodczych od dawcy w celu dawstwa innego niż partnerskie	171
XIII. Warunki dopuszczalności pobierania komórek rozrodczych od dawcy w celu zabezpieczenia płodności na przyszłość	173
XIV. Warunki dopuszczalności pobierania komórek rozrodczych od biorczyni w celu zastosowania w procedurze medycznie wspomaganej prokreacji w dawstwie partnerskim albo dawstwie innym niż partnerskie	175
XV. Warunki dopuszczalności dawstwa zarodka	178
XVI. Rejestr dawców komórek rozrodczych i zarodków, a ich anonimowość i prawo dziecka do znajomości prawdy biologicznej	181
Rozdział V. Ochrona cywilnoprawna <i>nasciturusa</i> , a sytuacja zarodka znajdującego się w fazie przedimplantacyjnej na gruncie prawa polskiego	188
I. Gwarancja godności ludzkiej i jej wpływ na ochronę <i>nasciturusa</i> w fazie przedimplantacyjnej	188
II. Przegląd doktryny prawa cywilnego w przedmiocie statusu cywilno-prawnego <i>nasciturusa</i>	

	w fazie przedimplantacyjnej	192
III.	Ochrona cywilnoprawna <i>nasciturusa</i> , a faza przedimplantacyjna	197
	1. Dziecko poczęte może być zarówno spadkobiercą jak i zapisobiercą – art. 927 § 2 k.c. i art. 972 k.c.	197
	a. Implantacja <i>post mortem</i> zarodka utworzonego w ramach dawstwa partnerskiego	198
	b. Implantacja <i>post mortem</i> zarodka utworzonego w ramach dawstwa innego niż partnerskiego	199
	c. Zapłodnienie <i>post mortem</i>	200
	2. Możliwość uznania ojcostwa dziecka poczętego - art. 75 § 1 k.r.o. i art. 75 ¹ k.r.o. oraz inne odrębności dotyczące pochodzenia dziecka w kontekście jego poczęcia wskutek zastosowania technik wspomaganego rozrodu.....	203
	a. Wyłączenie domniemania pochodzenia dziecka od drugiego męża matki	207
	b. Wyłączenie możliwości zaprzeczenia ojcostwa dziecka urodzonego w następstwie procedury medycznie wspomaganego prokreacji	210
	c. Uznanie ojcostwa przy zastosowaniu procedury medycznie wspomaganego prokreacji	210
	d. Dopuszczalność ustalenia bezskuteczności uznania ojcostwa przy zastosowaniu procedury medycznie wspomaganego prokreacji	214
	e. Domniemanie ojcostwa pozamałżeńskiego	215
	3. Koszt utrzymania dziecka poczętego - art. 142 k.r.o.	216
	4. <i>Curator ventris</i> - art. 182 k.r.o.	216
	5. Roszczenie <i>nasciturusa</i> o naprawienie szkód doznanych przed urodzeniem - art. 446 ¹ k.c. oraz pojęcie szkód prokreacyjnych	219
	6. Roszczenia odszkodowawcze <i>nasciturusa</i> z art. 446 § 2-4 k.c. oraz art. 446 ² k.c.	230
	7. Dopuszczalność dokonania darowizny na rzecz <i>nasciturusa</i>	231
	8. Zdolność prawna zarodka przed transferem	232
Rozdział VI. Sytuacja cywilnoprawna zarodka znajdującego się		

w fazie przedimplantacyjnej w świetle	
orzecznictwa polskich sądów powszechnych	234
1. Wstęp	234
2. Sprawa o sygn. akt VI RNs 677/19 Sądu Rejonowego dla Warszawy Żoliborza w Warszawie VI Wydział Rodzinny i Nieletnich	237
3. Sprawa o sygn. akt II RNs 836/18/P Sądu Rejonowego dla Krakowa – Podgórze w Krakowie III Wydział Rodzinny i Nieletnich	245
4. Sprawa o sygn. akt. V RNs 170/21 Sądu Rejonowego dla Warszawy – Mokotowa V Wydziału Rodzinnego i Nieletnich	258
5. Sprawa o sygn. akt V RNs 606/21 Sądu Rejonowego dla Warszawy-Mokotowa V Wydział Rodzinny i Nieletnich	275
6. Sprawa o sygn. akt V RNs 60/21 Sądu Rejonowego dla Warszawy-Mokotowa V Wydział Rodzinny i Nieletnich	277
7. Sprawa o sygn. akt V RNs 1092/21 Sądu Rejonowego dla Warszawy-Mokotowa V Wydział Rodzinny i Nieletnich	277
8. Sprawa o sygn. akt V RNs 1354/15 Sądu Rejonowego dla Warszawy-Mokotowa V Wydział Rodzinny i Nieletnich	282
Wnioski końcowe	291
Wykaz literatury.....	297
Wykaz skrótów	309
Wykaz orzecznictwa	310
Wykaz aktów prawnych	313